

Museu de Joguets i Autòmats de Verdú

MÀGICS RECORDS D'INFANTESA

Text: Maria Conxa Montagud Fotos: Ramon Gabriel

Si voleu trobar un lloc original i atractiu, allunyat de la idea que teniu d'un museu convencional, faríeu bé d'anar al poble de Verdú i visitar el Museu de Joguets i Autòmats -Col·lecció Mayoral. Aquest suggeridor espai és el resultat de l'esforç, la constància i la il·lusió d'en Manel Mayoral, fill d'aquesta vila de l'Urgell, qui ha decidit mostrar al públic el fruit de 25 anys de recerca i adquisició de joguines de les més variades èpoques i procedències.

Els diumenges al migdia, puntualment i tots alhora, es posen en marxa els 24 autòmats del museu, una col·lecció que deixa bocabadat tothom.

L'edifici del museu, situat a la Plaça Major del poble, destaca per les seves dimensions: de fet, abasta l'espai que ocupaven quatre cases, entre les quals l'antiga casa pairal de Can Jan. El museu consta de quatre plantes i té una superfície global de 2.000 m². Però no es tracta solament de quantitat: la construcció, remodelada pels arquitectes Daniel Gelabert i Armand Solà, presenta unes formes noves i amb un cert regust gaudinià que, ja d'entrada, no deixa indiferent el visitant.

Al cap de tota una vida de col·leccionista d'antiguitats, Manel Mayoral ha volgut oferir una mostra rica i extensa composta per unes 900 peces de tot tipus. Això sí, sempre amb un denominador comú: són objectes que li recorden la seva pròpia existència des que era un infant, un infant sens dubte molt observador de tot allò que l'envoltava.

Si volem acompanyar-lo en aquest viatge ple de records, haurem d'agafar l'ascensor que ens transportarà des de la gran

sala d'entrada (cal remarcar que el museu està adaptat per a persones amb discapacitat física) fins a la tercera planta, on començarem la nostra visita a través del temps. Allí trobarem la vitrina de presentació dels quatre grans àmbits temàtics que configuren el museu: el poble i el camp; el futbol; les joguines de pedals i rodes i les fires i atraccions.

Dins del capítol del poble i del camp visitem en primer lloc una evocació de Cal Pastoret, la botiga familiar de Verdú. Hi trobem objectes (alguns d'originals) relacionats amb una botiga de poble com ara un simpàtic carretó, una caixa enregistradora antiga, planxes de llauna publicitàries d'estil modernista procedents d'Espanya, França i Itàlia; fins i tot una deliciosa adrogueria de joguina amb els seus corresponents queviures.

A continuació gaudim de l'espai dedicat als edificis i les construccions del poble (molins, cases), com també a escenes i personatges relacionats amb l'agricultura, especialment amb

L'originalitat caracteritza l'edifici que acull el museu, amb quatre plantes i 2.000 m² de superfície plens de joguines i records d'infantesa.

el vi i la vinya (tan importants a Verdú). També s'hi exposen una bona mostra d'animalons de corral de joguina, unes petites figures de processó i una col·lecció de carros de fusta. Crida força l'atenció un porc de cavallets alemany, policromat i de mida considerable, molt antic, i resulta igualment entrañable el "parc mòbil" de tractors de joguina.

Descendim per les rampes del museu a la segona planta, on hi ha una mostra força significativa d'una de les passions de Mayoral: el futbol i, per què negar-ho, el Barça. És curiosa la presència d'un autòmat de Maradona fent una tisora; tant de bo el personatge real pogués fer-la en l'actualitat... Especialment interessants són els futbolins antics procedents de diversos països i èpoques. Sens dubte la gran afecció de Mayoral per tot allò que es relaciona amb el futbol queda reflectida en la quantitat de joguines, cartells i objectes varis relacionats amb l'esport rei i que són només una petita part de les 5.000 peces que posseeix.

També en aquesta planta trobem una atractiva col·lecció de tractors, cotxes, avions i fins i tot una locomotora de fusta amb pedals. I al mateix espai llueixen, sobre rodes, camionets, carros, trens, cotxes i el clàssic tramvia de tota la vida (res a veure amb el Trambaix); joguines elaborades pels reputats "llauners de Gràcia" al començament del segle passat. No oblidem fer una ullada a l'estació de tren, al tramvia de cavalls, a la cabina de fusta d'una camioneta de veritat pertanyent a la Industrial Agrícola Leridana, a un antic avió d'aeromodelisme, als velocípedes del final del segle XIX que hem vist a tantes pel·lícules d'època...

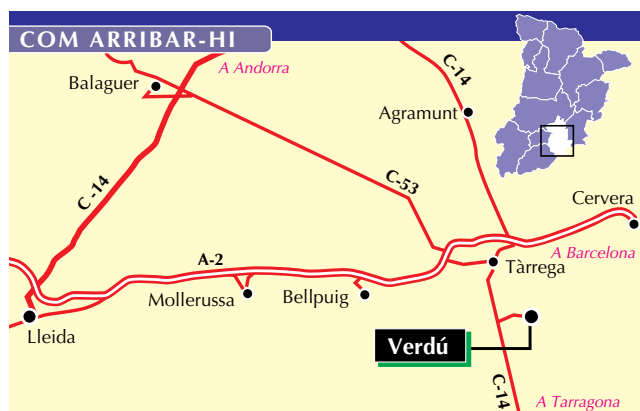
Complement bonic d'aquest conjunt són els cartells de festa, amb veritables joies com aquell de les Festes Majors de Lleida fet per l'artista Xavier Gosé el 1912 a París.

Acabem el recorregut a la primera planta, on s'exposen reproduccions de joguina d'aquelles atraccions que solien animar la fira d'animals de Verdú, una de les més importants de

Nines de porcellana, cavalls de fusta i de cartró, avions, trens, cotxes, bicicletes, tractors, animallets, futbolins... i tota mena de col·leccions relacionades amb el món infantil.

D'INTERÈS

Museu de Joguets i Autòmats

Pl. Major, 23 - 25340 Verdú
Tel. 973 34 70 49 - Fax 973 34 72 38
E-mail: info@mjoguetsautomats.com

Horari d'estiu: d'abril a setembre

– de dimarts a dissabte: de 10 a 14 i de 17 a 20 h
– diumenges: d'11 a 14 h

Horari d'hivern: d'octubre a març

– de dimarts a dissabte: de 10 a 14 i de 16 a 19 h
– diumenges: d'11 a 14 h

Catalunya. En destaquen uns graciosos cavallets amb peces d'origen divers, un telèfon anglès que “explica” contes als nens, un orguenet modernista, un Mutoscope de manovella procedent dels EUA on es pot veure una pel·lícula de Laurel & Hardy... I també la peça més antiga del museu, un teatret autòmat suís del 1850, fet de fusta i amb nines de porcellana.

I arribem a la veritable joia de la corona: els 24 autòmats — 9 de procedents de les Atracciones Apolo de Barcelona—, algun dels quals capaç de fer fins a 18 moviments diferents. Els autòmats es posen en marxa religiosament els diumenges, a les 12 h, tot i que els visitants sempre poden veure les figures en moviment per mitjà d'un vídeo. Només per aquests encantadors mecanismes —que al nostre país solament podem veure aquí i al Tibidabo— ja paga la pena visitar el museu, del qual sortirem per la planta baixa, on hi ha una botiga amb reproduccions de joguines i records, un espai per a exposicions temporals i elements decoratius com un antiquíssim pou de pedra, un celler i una premsa d'oli.

Recórrer aquest museu és una oportunitat única d'endinsar-nos, per unes hores, en el record dels objectes, els estris i les joguines que alegraren la vida dels nostres avantpassats quan eren infants. I és precisament amb ulls de nen encuriolit com millor podrem gaudir d'aquesta inoblidable visita. ●

Museo de Juguetes y Autómatas de Verdú

El Museo de Juguetes y Autómatas de Verdú no es un museo convencional. Este sugerente espacio es el resultado del esfuerzo, la constancia y la ilusión de Manel Mayoral, hijo de esta población del Urgell, quien ha decidido mostrar al público el fruto de 25 años de búsqueda y adquisición de juguetes de las más variadas épocas y procedencias. El museo, ubicado en la plaza Major de Verdú, consta de cuatro plantas adaptadas y tiene una superficie global de 2.000 m², con formas novedosas y cierto regusto gaudiniano. En él, Mayoral ofrece una extensa muestra compuesta por unas 900 piezas de todo tipo. La visita comienza en la tercera planta, donde se presentan los cuatro grandes campos temáticos del museo: el pueblo y el campo; el fútbol; los juguetes de pedales y ruedas, y las ferias y atracciones. En el primer apartado se visita una evocación de Cal Pastoret, la tienda familiar de Verdú, donde encontramos una simpática carretilla, una caja registradora, planchas de lata publicitarias de estilo modernista procedentes de España, Francia e Italia, etc. A continuación disfrutamos del espacio dedicado a los edificios y construcciones del pueblo (molinos, casas),

así como a escenas y personajes relacionados con la agricultura, especialmente con el vino y la viña. También se exponen animales de corral de juguete, carros de madera, tractores de juguete, etc.

En la segunda planta, una de las pasiones de Mayoral: el fútbol, con curiosidades como un autómata de Maradona haciendo una chilena o una serie de futbolines antiguos procedentes de diversos países y épocas, entre otros juguetes, carteles y objetos varios que posee (unas 5.000 piezas). También en esta planta encontramos una atractiva colección de tractores, coches, aviones, etc. y juguetes elaborados a principios del siglo pasado por los reputados "hojalateros de Gràcia", como trenes, carros, coches y el clásico tranvía de toda la vida. Un bonito complemento de este conjunto lo forman los carteles de fiesta, con joyas como uno de las Fiestas Mayores de Lleida realizado por Xavier Gosé en 1912 en París.

Finalizamos el recorrido en la primera planta, donde se exponen reproducciones de juguete de las atracciones que solían animar la feria de animales de Verdú: un tiovivo, un teléfono que cuenta cuentos, un organillo

modernista, un Mutoscope a manivela de EE.UU. donde se puede ver una película de Laurel & Hardy... y la pieza más antigua del museo: un teatro autómata suizo de 1850, de madera y con muñecas de porcelana. Y llegamos a la verdadera joya de la corona: los 24 autómatas –9 procedentes de las Atracciones Apolo de Barcelona–, alguno de los cuales capaz de hacer hasta 18 movimientos diferentes. Los autómatas se ponen en marcha religiosamente los domingos a las 12 h, aunque los visitantes siempre pueden ver las figuras en movimiento por medio de un video. En la planta baja, encontramos una tienda con reproducciones de juguetes y recuerdos, un espacio para exposiciones temporales y elementos decorativos como un antiguo pozo de piedra, una bodega y una prensa de aceite.

Recorrer el Museo de Juguetes y Autómatas constituye una oportunidad única de adentrarnos por unas horas en el recuerdo de los objetos, utensilios y juguetes que alegraron la vida de nuestros antepasados cuando eran niños. Y es precisamente con ojos de niño curioso como mejor podremos disfrutar de esta inolvidable visita. ●

Toy and Automaton Museum of Verdú

The Toy and Automaton Museum of Verdú is the culmination of the effort, the constancy and the eagerness of Manel Mayoral, a native of this town of Urgell, who has decided to show the public the fruits of 25 years of searching and acquiring toys from the most varied epochs and sources. Located in the main square of Verdú, it consists of four adapted floors with a total surface area of 2,000 m², with some 900 items of all kinds. The museum has four main thematic

areas: the village and countryside; football; toys with pedals and with wheels; and fairground attractions. In all of them, distributed on the building's different floors, we will find all kinds of curious toys, especially the collection of 24 automata, which start up automatically at 12 noon every Sunday. A museum which transports us in time and reminds us of the toys that brightened the lives of our ancestors. ●